

na nejlepší stručná pojednání (nejvýše tři tiskové archy formátu »Soc. Revue«), jež by přístupným slohem a přehledným způsobem — hledíc při tom nejen k zákonu, nýbrž i k dosavadní praxi, vložilo práva a povinnosti členů závodních výborů (v hornictví závodních a revírních rad) a spolu shrnulo dosavadní zkušenosti, jak se závodní výbory osvědčují v praxi hospodářského života. Svými pracemi mohou se o ceny ucházeti jednak zaměstnanci, zejména členové závodních výborů, jednak zaměstnavatelé a jejich zástupci v podniku. Konkursní lhůta do 31. října 1926. — 2. Dále vypisuje cenu se lhůtou do 31. října 1927 v částce Kč 4000— a Kč 2500— na práci (nejvýše o 20 tiskových arších formátů »Soc. Revue«, obvyklé to časopisecké osmerky) o československém hnutí odborovém. Práce musí podati všeobecný výklad o odborovém hnutí dělnickém a zaměstnaneckém vůbec, jeho rázu a úkolech, o jeho sociálním a mravním poslání a dále nastíniti stručně jeho vývoj a postavení de lege lata v cizině a podrobně vyličiti jeho vývoj, dnešní právní postavení a požadavky de lege ferenda u nás. Práce, které by se o některou z vypsaných cen ucházely, buďtež předloženy buď v rukopise, nebo při ceně druhé i otištěné v některém odborném listě do příslušné lhůty kanceláři Sociálního ústavu ČSR. (v Praze III., Valdštyňská 10.) Sociální ústav si vyhrazuje otisknouti ve svých publikacích za obvyklý honorář kteroukoli z prací, poctěných cenou. Podrobné znění podmínek bude otištěno v prosincovém čísle »Sociální Revue«, věstníku ministerstva sociální péče. Vr.

LITERATURA.

Dr. Heinrich Lambert: Das Pensionsversicherungsgesetz. Liberec, 1925. Nákladem Bratří Stieplů. — Kniha obsahuje důležitý zákon č. 1, z roku 1907 o pensijním pojištění, doplněný všemi zákony pozměňovacími, jakož i normy o pojištění železničních zaměstnanců, a zvláštními ustanoveními pro velkostatky. Dílo obsahuje množství rozhodnutí nejvyššího správního soudu, čímž jeho praktická cena jest značná. Vydání obsahuje také příklady pro vypočítání náhrad a povinností, čímž možno ho i laiku použiti. dnk.

Dr. Robert Swoboda: Vereine, Gesellschaften, Genossenschaften und sonstige Formen der Vergesellschaftung. — Liberec 1925. Nákladem Bratří Stieplů. Stran 137. Cena 70 Kč. — Autor sestavil v systematickém přehledu všechny normy týkající se spolků a jich forem sdružování. Po krátkém úvodě o rozdílech jednotlivých forem jich a jejich zvláštnostech podává zákony a nařízení týkající se práva spolkového a shromažďovacího, a pak normy týkající se veřejných obchodních společností, komanditních společností, akciových společností, společností s ručením omezeným, společností tiché, společností výrobních a hospodářských, živnostenských společenstev, vodních družstev, spořitelé, záložen, pojišťoven, veřejných skladišť a pod. Kniha obsahuje souhrn všech norem tohoto oboru, a to v jejich plnosti. dnk.

Soupis bytů v Praze podle stavu z 15. února 1921. Vydala Statistická komise hlavního města Prahy. — Praha 1923. Stran XVI. + 446, 15 kart., 5 diagr. — Boj proti poválečné krizi bytové vyžadoval značnou řadu zákonodárných a správních opatření, avšak pro jistou a úspěšnou bytovou politiku chyběl podklad v bezpečných a úplných statistických datech. Z toho důvodu rozšířila vláda sčítání lidu dne 15. února 1921 v soupis bytů ve městech s více než 20.000 obyvateli. V Praze byl

tento soupis prováděn již na území celé Velké Prahy podle zákona z r. 1920. Zpracování výsledků soupisu provedla městská statistická kancelář, neboť bytová statistika patřila vždy do oboru obecní statistiky. Základem soupisu jakožto jednotka byl byt pojat jako soubor obytných místností v témž domě, jež majitel bytu převzal přímo od vlastníka domu. Městský úřad statistický neomezil se však jen na zpracování došlého materiálu, nýbrž podrobil jej revisi a doplnění a teprve po této kontrole přikročil k sestavování tabulek. Textový výklad analytický chce podati teprve až budou zpracována data i z jiných měst republiky, aby bylo možno provést srovnání. — Získaná data byla tříděna a sestavována do tabulek z pěti základních hledisek a to podle polohy bytů, podle jejich velikosti, podle počtu přítomných osob, podle činžovní hodnoty bytové, podle povolání a sociálního postavení majitele bytu. Mimo to byly odděleně zpracovány živnostenské byty (určené k bydlení a výkonu povolání) a zvláště ústavy (hotely, pensionáty, útulny, kláštery, nemocnice, kasárny, věznice atd.) Místně byla data rozdělena podle 38 obcí a osad, jež jsou sloučeny zákonem o Velké Praze. Tu pak ve spojení s dělením věcným můžeme sledovati bytové poměry v různých částech Prahy, různé osídlení čtvrtí, převahu určitých povolání v určitých čtvrtích (dělnictva ve čtvrtích okrajových, úřednictva na Vinohradech a na Letné, samostatně výdělečně činných ve vnitřní Praze), přelidnění bytů a byty podle velikosti (největší procenta malých bytů a přelidnění v okrajových čtvrtích, nejvíce velikých bytů v Josefově) atd. Vůbec je tu možno z bytových poměrů vykonstruovati sociální strukturu celé Prahy a jejích čtvrtí a nejpřehlednější jsou v tomto ohledu grafické mapy a diagramy, z nichž možno na první pohled se orientovati a pomáhati si ke studiu tabulek statistických.

K—k.

Dąbkowski Przemysław, Seminarium historii polskiego prawa sądowego. Lwów 1925. — Str. 32. — Prof. Dąbkowski ve Lvově podává tímto zprávu ze svého semináře za rok 1924—25. Již dříve r. 1924 vydal úhrnný referát za rok 1919—24. Dąbkowski vybudoval ze svého semináře institut, jakým vlastně seminář být má i na právnické fakultě. Ústav vznikl za poměrů velmi trudných. O tom přesvědčiti se mohl, kdo navštívil Lvov. Ale Dąbkowski s opravdovou láskou a vlastními náklady a obětmi přemáhal tyto překážky překonávati a výsledkem jeho snahy jest dnes ústav, který může opravdu vzbuditi obdiv v právnickém světě slovanském. Seminář Dąbkowského má jako samostatný ústav svou organizaci i oddělené sbírky. Sbírký jeho skládají se z bibliotéky (obsahovala r. 1925 2542 sv.), dále ze sbírky map, rytin a obrazů, dále z rukopisů a z listin. K nim připojen jest i zvl. archiv, ve kterém jsou uloženy práce posluchačů čtené v semináři. Tyto sbírky jsou pořádaný odbornými a pomocnými silami, na něž stát nelituje nákladu. Kromě ředitele semináře jest tu stálý asistent, jenž má ku pomoci dva stipendisty. Jemu pomáhali ještě tři posluchači dobrovolně. Kromě těchto stálých pracovníků byly tu ještě síly přikázané semináři: ještě jeden asistent, demonstrátor a stipendista. Jim ovšem byl po ruce zřízení. (Pro srovnání uvádíme poměry naše v Praze: naše seminární knihovna obsahuje přes 30.000 (třicet tisíc) svazků, má dnes dva asistenty a žádného zřízence). Tato organizace práce ovšem má za výsledek bohatou zeň. Členů semináře bylo celkem v zimním semestru 139, v letním 86. Prací, jež byly vypracovány a podány skutečně hotové bylo 27. Dąbkowski je uvádí a již z titulů jejich je patrné, jak opravdu mistrovsky thema jejich je voleno, aby nejen posluchače zaujalo, nýbrž aby posluchač mohl je jednak pochopiti (nejde ani při jednom tematě o nějaký těžký problém, na něž ovšem by posluchač prvního roku nestačil), jednak aby posluchač byl nucen pracovati samostatně přímo na pramenech a učiti se tak samostatně práci. Řediteli semináře pomáhají aktivně také asistenti, konajíce samostatná cvičení z práva litevského. Dąbkowski založil především pro členy svého semináře a pak